

PLENUL CONSILIULUI CONCURENȚEI

Republica Moldova, MD-2068, Chișinău, str. Alecu Russo, 1
E-mail: office@competition.md; www.competition.md

DECIZIE mun. Chișinău

din 25.05.2022

Nr. APD – 13/19-26

Plenul Consiliului Concurenței,
acționând în temeiul art. 41 alin. (1) lit. h) și art. 65 alin. (1) lit. b) din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012, Hotărârii Parlamentului nr. 331 din 30.11.2018 privind numirea în funcție a membrilor Plenului Consiliului Concurenței și Hotărârii Parlamentului nr. 33 din 17.02.2022 privind numirea în funcție a unui membru și președinte al Plenului Consiliului Concurenței,

analizând raportul de investigație asupra cazului inițiat prin Dispoziția Plenului Consiliului Concurenței nr. 13 din 25.04.2019, observațiile prezentate de părți, materialele acumulate în cadrul investigației și în baza audierilor desfășurate la data de 24.03.2022

A CONSTATAT:

1. La data de 19.02.2019, la sediul Consiliului Concurenței a fost organizată o ședință cu participarea directorului executiv al Asociației Naționale a Producătorilor de Lapte și Produse Lactate „Lapte”, în cadrul căreia s-a discutat problema plasării pe piață a produselor lactate ce conțin grăsimi străine sub denumirea de „produs de brânză” și „produs de smântână”, la cota redusă TVA de 8%.

2. Astfel, Plenul Consiliului Concurenței, în baza notei examinatorului privind propunerea de inițiere a investigației nr. APD-07/140 din 19.04.2019, prin

Dispoziția nr. 13 din 25.04.2019, a dispus inițierea unei investigații referitor la semnele încălcării prevederilor art. 12 alin. (1) lit. b) din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012 de către ÎS „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare”, ca succesor de drepturi a ÎS „Institutul Național de Standardizare și Metrologie”, prin acordarea de privilegii neprevăzute de lege pentru activitatea întreprinderilor SA „JLC”, SA „Lactis” și SA „Fabrica de unt din Florești”.

3. Totodată, potrivit art. 44 alin. (1) și alin. (3) din Codul administrativ nr. 116 din 19.07.2018, participanți la procedura administrativă sunt: autoritatea publică, orice persoană fizică și juridică care a solicitat inițierea procedurii sau în privința căreia procedura a fost inițiată, precum și orice altă persoană atrasă de autoritatea publică în procedura administrativă. Autoritatea publică este obligată să atragă în procedura administrativă, din oficiu sau la cerere, persoanele ale căror drepturi pot fi afectate prin procedura administrativă. Dacă are cunoștință despre astfel de persoane, autoritatea publică le informează despre inițierea sau desfășurarea procedurii administrative.

4. În acest sens, ținând cont de circumstanțele constatate pe parcursul investigației în ceea ce privește comercializarea de către „Incomlac” SA a produselor de brânză ce conțin grăsimi străine la cota redusă TVA de 8%, Consiliul Concurenței a atras din oficiu întreprinderea dată, în cadrul prezentei proceduri administrative.

I. Părțile implicate

5. **ÎS „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare”**, IDNO 1013600039380 – întreprindere de stat care prestează o gamă largă de servicii de certificare, încercări de laborator, verificări metrologice și etalonare.

6. Conform art. 2 al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012, sub incidența legii cad autoritățile publice, precum și persoanele asimilate autorităților publice, care exercită atribuții de putere publică sau utilizează domeniul public, fiind împuternicite prin lege să presteze un serviciu de interes public.

7. Potrivit art. 7 din Codul administrativ nr. 116 din 19.07.2018, *autoritate publică se consideră orice structură organizatorică sau organ instituită/instituit prin lege sau printr-un alt act normativ, care acționează în regim de putere publică în scopul realizării unui interes public.* Conform art. 8 al codului menționat, *regimul de putere publică reprezintă ansamblul competențelor prevăzute de lege în vederea realizării sarcinilor autorităților publice, care le conferă posibilitatea de a se*

impune cu forță juridică obligatorie în raporturile lor cu persoane fizice sau juridice.

8. ÎS „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” a fost creată în anul 2013 în urma reorganizării prin contopire a ÎS „Institutul Național de Standardizare și Metrologie”, ÎS „Centrul de Standardizare și Metrologie din Bălți” și ÎS „Centrul de Standardizare și Metrologie din Ceadâr-Lunga”, în conformitate cu prevederile pct. 3 din Hotărârea Guvernului nr. 996 din 27.12.2012.

9. Totodată, potrivit art. 70 alin. (1) din Codul civil nr. 1107 din 06.06.2002 (redacția anului 2013), în cazul contopirii persoanelor juridice, drepturile și obligațiile fiecăreia din ele trec la noua persoană juridică, în conformitate cu actul de transmitere. Iar art. 73 alin. (2) din Codul civil nr. 1107 din 06.06.2002 (redacția anului 2013) prevede că, contopirea are ca efect încetarea existenței persoanelor juridice participante la contopire și trecerea integrală a drepturilor și obligațiilor acestora la persoana juridică ce se înființează.

10. De asemenea, potrivit art. 22 alin. (2) din Legea nr. 220 din 19.10.2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, reorganizarea persoanelor juridice prin contopire se consideră încheiată din momentul înregistrării de stat a persoanei juridice create ca urmare a contopirii. Actele de constituire ale persoanei juridice create ca urmare a contopirii vor conține dispoziții cu privire la **preluarea tuturor drepturilor și obligațiilor patrimoniale ale persoanelor juridice reorganizate prin contopire.**

11. În acest sens, pct. 7 din Statutul ÎS „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare”, prevede expres faptul că, ÎS „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” este succesor de drept a întreprinderii ÎS „Institutul Național de Standardizare și Metrologie”.

12. Pct. 3 din Hotărârea Guvernului nr. 13 din 17.01.2008 cu privire la unele măsuri ce țin de organizarea activităților din domeniul infrastructurii calității prevede următoarele *„Se acceptă propunerea Serviciului Standardizare și Metrologie privind fondarea Instituției publice „Institutul Național de Standardizare din Moldova” (INSM) și Întreprinderii de Stat „Institutul Național de Metrologie din Moldova” (INMM) prin reorganizarea (divizarea) Întreprinderii de Stat „Institutului Național de Standardizare și Metrologie”, conform legislației în vigoare, odată cu crearea condițiilor necesare de activitate adecvată a acestora. Până la fondarea entităților nominalizate, funcțiile acestora vor fi exercitate de Institutul Național de Standardizare și Metrologie”.*

13. Astfel, se constată că din 17.01.2008 și până la momentul creării instituțiilor publice Institutul Național de Metrologie și Institutul de Standardizare din Moldova, prin Hotărârea Guvernului nr. 996 din 27.12.2012, ÎS „Institutul Național de Standardizare și Metrologie” a fost împuternicit să realizeze, în regim de putere publică, atribuțiile prevăzute de lege a acestor instituții. Prin urmare, în intervalul de timp de la 17.01.2008 și până când Institutul Național de Metrologie și Institutul de Standardizare au devenit funcționale, ÎS „Institutul Național de Standardizare și Metrologie” poate fi tratată ca persoană asimilată autorității publice. În această perioadă, ÎS „Institutul Național de Standardizare și Metrologie” a îndeplinit, cu titlu exclusiv, atribuțiile Institutului Național de Standardizare, prevăzute la art. 6 alin. (2) lit. o) și p) din Legea nr. 590 din 22.09.1995 cu privire la standardizare, inclusiv *de a oferi consultații și efectua expertize în domeniul standardizării, la solicitare și de a exercita, în legătură cu scopul său principal, a oricăror altor atribuții prevăzute în legi și în alte acte normative* (versiune în vigoare în perioada 03.07.2007-19.04.2012).

II. Piața relevantă: piața relevantă a produsului și piața geografică relevantă

14. Examinarea problemelor concurențiale și evaluarea unei cauze de concurență se realizează în cadrul pieței relevante.

15. Conform art. 4 al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012, piața relevantă a produsului cuprinde toate produsele considerate de către consumatori ca interschimbabile sau substituibile datorită utilizării date acestora, datorită caracteristicilor fizice, funcționale și a prețului.

16. Obiectul supus investigației îl constituie acțiunea ÎS „Institutul Național de Standardizare și Metrologie” cu privire la atribuirea eronată și neprevăzută de lege, prin scrisorile nr. 16-2.1/10.1-602 din 01.12.2011 adresată SA „JLC”, nr. 16.01/318 din 10.10.2013 adresată SA „Lactis”, nr. 16.01/402 din 27.11.2013 și nr. 16.01/366 din 08.11.2013 adresate SA „Fabrica de unt din Florești”, a pozițiilor tarifare **040390690** și **040610200** produselor de smântână și produselor de brânză cu grăsimi străine, care potrivit art. 96 din Codul fiscal nr. 1163 din 24.04.1997 se aplică la cota redusă TVA de 8%, după cum urmează.

- i. Prin scrisoarea nr. 16-2.1/10.1-602 din 01.12.2011, adresată către SA „JLC”, s-a atribuit: poziția tarifară 0403 90 690 pentru „produs de smântână”, SF 00458963-011:2011 și poziția tarifară 040610200 pentru „produs de brânză proaspătă”, SF 00458963-008:2011.

- ii. Prin scrisoarea nr. 16.01/318 din 10.10.2013, adresată către SA „Lactis” s-a atribuit: poziția tarifară 040390690 pentru „produs de smântână fermentată”, SF 03947208-011:2013.
- iii. Prin scrisoarea nr. 16.01/366 din 08.11.2013, adresată către SA „Fabrica de unt din Florești”, s-a atribuit: poziția tarifară 040390690 pentru „produs de smântână”, SF 00459075-019:2013.
- iv. Prin scrisoarea nr. nr. 16.01/402 din 27.11.2013, adresată către SA „Fabrica de unt din Florești”, s-a atribuit: poziția tarifară 040610200 pentru „produse de brânză proaspătă”, SF 00459075-020:2013.

17. Scrisorile relatate supra au fost folosite de către întreprinderile vizate ca o confirmare a corectitudinii stabilirii pozițiilor tarifare pentru produsele lactate ce conțineau grăsimi străine plasate pe piața la cota redusă TVA de 8%, în contradicție cu prevederile legale, dat fiind faptul că aceste produse urmau a fi plasate pe piață și impozitate la cota standard TVA de 20%.

18. În cadrul prezentei investigații este examinată modalitatea de plasare pe piață și impozitare cu TVA a produselor lactate, cu sau fără conținut de grăsimi străine. În acest sens, ținând cont de faptul că atât produsele lactate care conțin numai grăsimi lactice, cât și produsele lactate cu conținut de grăsimi străine au aceleași caracteristici funcționale, se constată că acestea sunt substituibile.

19. Așadar, ținând cont de cele expuse supra, cu considerarea părților implicate care cad sub incidența prezentei investigații, precum și a problemei identificate în cadrul investigației, piața relevantă a produsului, în sensul cazului investigat, se definește ca *piața producerii și comercializării produselor lactate*.

20. SA „JLC”, SA „Lactis” și SA „Fabrica de unt din Florești”, care au obținut în perioada 2011-2013 scrisori de atribuire a poziției tarifare de la ÎS „Institutul Național de Standardizare și Metrologie”, precum și SA „Incomlac”, care a folosit documentația tehnică a SA „JLC”, au plasat produsele lor de brânză și de smântână la cota redusă TVA de 8% și le-au comercializat pe întreg teritoriul Republicii Moldova. Prin urmare, piața geografică relevantă se definește ca *teritoriul Republicii Moldova*.

21. În sensul cazului investigat, piața relevantă se definește ca **piața producerii și comercializării produselor lactate pe teritoriul Republicii Moldova**.

Perioada de timp supusă examinării

22. Acțiunea investigată constituie atribuirea eronată și neprevăzută de lege de către ÎS „Institutul Național de Standardizare și Metrologie”, prin scrisoarea nr. 16-2.1/10.1-602 din 01.12.2011 adresată SA „JLC”, scrisoarea nr. 16.01/318 din 10.10.2013 adresată SA „Lactis”, scrisoarea nr. 16.01/402 din 27.11.2013 și scrisoarea nr. 16.01/366 din 08.11.2013 adresate SA „Fabrica de unt din Florești”, a pozițiilor tarifare **040390690** și **040610200** produselor de smântână și produselor de brânză cu grăsimi străine. În baza scrisorilor: nr. 16-2.1/10.1-602 din 01.12.2011 adresată SA „JLC”, nr. 16.01/318 din 10.10.2013 adresată SA „Lactis”, nr. 16.01/402 din 27.11.2013 și nr. 16.01/366 din 08.11.2013 adresate SA „Fabrica de unt din Florești”, întreprinderile menționate, precum și SA „Incomlac” (în baza documentației tehnice a SA „JLC”), au plasat pe piață produsele lor de brânză și smântână care conțin grăsimi străine la cota redusă TVA de 8% până în anul 2019, astfel, beneficiind de un privilegiu neîntemeiat, în raport cu concurenții săi de pe piață.

Reieșind din cele expuse mai sus, perioada de timp supusă examinării se stabilește **01.12.2011 (data emiterii primei scrisori) – prezent.**

III. Acte și fapte constatate

23. Prin Dispoziția nr. 13 din 25.04.2019, Plenul Consiliului Concurenței a inițiat din oficiu investigația referitor la semnele încălcării prevederilor art. 12 alin. (1) lit. b) din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012 de către ÎS „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare”, ca succesor de drepturi a ÎS „Institutul Național de Standardizare și Metrologie”, prin acordarea de privilegii neprevăzute de lege pentru activitatea întreprinderilor SA „JLC”, SA „Lactis” și SA „Fabrica de unt din Florești”.

24. Consiliul Concurenței a demarat investigația din oficiu, având la bază materialele acumulate la ședința din 19.02.2019, organizată la sediul Consiliului Concurenței cu participarea directorului executiv al Asociației Naționale a Producătorilor de Lapte și Produse Lactate „Lapte”, în cadrul căreia s-a discutat problema plasării pe piață a produselor lactate ce conțin grăsimi străine sub denumirea de „produs de brânză” și „produs de smântână”, la cota redusă TVA de 8%, precum și nota examinatorului privind propunerea de inițiere a investigației nr. APD-07/140 din 19.04.2019.

25. Cadrul normativ prevăzut la art. 96 din Codul fiscal nr. 1163 din 24.04.1997 (redacție în vigoare până la 31.12.2019) stabilea cota-standard TVA în mărime de 20% din valoarea impozabilă a mărfurilor și serviciilor importate și a livrărilor efectuate pe teritoriul Republicii Moldova, precum și cote reduse pentru diverse categorii de produse, inclusiv cota de 8% la *laptele și produsele lactate (0401, 0402, 0403, 0405, 040610200)*, livrate pe teritoriul Republicii Moldova.

26. Potrivit art. 96 din Codul fiscal nr. 1163 din 24.04.1997 (redacție în vigoare) stabilește cota-standard TVA în mărime de 20% din valoarea impozabilă a mărfurilor și serviciilor importate și a livrărilor efectuate pe teritoriul Republicii Moldova, precum și cote reduse pentru diverse categorii de produse, inclusiv cota de 8% la *laptele și produsele lactate (0401, 0402, 0403, 0405, 040610300 și 040610500 – cu un conținut de grăsimi de maximum 40% din greutate)*, livrate pe teritoriul Republicii Moldova.

27. Capitolul IV din Nomenclatura combinată a mărfurilor, aprobată prin Legea nr. 172 din 25.07.2014, prevede că pozițiile tarifare menționate mai sus cuprind următoarele tipuri de produse:

- a) **0401** - Lapte și smântână din lapte, neconcentrate, fără adaos de zahăr sau alți îndulcitori.
- b) **0402** - Lapte și smântână din lapte, concentrate sau cu adaos de zahăr sau alți îndulcitori.
- c) **0403** - Zară, lapte acru, lapte și smântână covășite, iaurt, chefir și alte sortimente de lapte și smântână fermentate sau acrite, chiar concentrate, sau cu adaos de zahăr sau alți îndulcitori, sau aromatizate, sau cu adaos de fructe, nuci sau cacao.
- d) **0405** - Unt și alte grăsimi care provin din lapte; pastă din lapte pentru tartine.
- e) **0406** – Brânză și caș.

28. Totodată, potrivit anexei Ordinului Serviciului Vamal nr. 118 din 30.03.2017 (în vigoare până la 12.03.2020) cu privire la aprobarea notelor explicative la Nomenclatura combinată a mărfurilor, la poziția 0406 „Brânză și caș”, *nu se consideră brânză în sensul acestei poziții produsele în care grăsimea butirică a fost înlocuită, în întregime sau parțial, cu alte tipuri de grăsimi, de exemplu, vegetale (poziția 2106, în general)*. Conform aceluiași ordin, poziția 040610200 se referă la brânză proaspătă (nefermentată), inclusiv brânza din zer și caș.

29. Potrivit anexei Ordinului Serviciului Vamal nr. 114 din 02.03.2020 (în vigoare din 13.03.2020) cu privire la aprobarea notelor explicative la Nomenclatura combinată a mărfurilor, la poziția 0406 „Brânză și caș”, *nu se consideră brânză în*

sensul acestei poziții produsele în care grăsimea butirică a fost înlocuită, în întregime sau parțial, cu alte tipuri de grăsimi, de exemplu, vegetale (poziția 2106, în general). Conform aceluiași ordin, poziția 040610300 se referă la brânză proaspătă (nefermentată), inclusiv brânza din zer și caș.

30. Cerințele esențiale de calitate, ambalare, etichetare, transportare și depozitare pentru laptele de consum și produsele lactate, prevăzute la pozițiile tarifare 0401, 0402, 0403, 0404, 0405 și 0406, provenite atât din producția internă, cât și din import, au fost stabilite în Reglementarea tehnică „Lapte și produse lactate”, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 611 din 05.07.2010, în vigoare până la 29.09.2019 și în Cerințele de calitate pentru lapte și produsele lactate, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 158 din 07.03.2019, în vigoare din 29.09.2019.

31. În perioada 2011-2019, conform prevederilor pct. 4 sbp. 26 din Reglementarea tehnică „Lapte și produse lactate”, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 611 din 05.07.2010, noțiunea de *produs lactat* era definită ca fiind un produs obținut prin orice mod de procesare a laptelui, **fără adăugarea grăsimilor și proteinelor de altă origine**, care poate conține aditivi alimentari și alte ingrediente funcțional necesare pentru procesare, cu condiția că aceste substanțe să nu fie utilizate pentru substituirea totală sau parțială a vreunui component al laptelui.

32. Totodată, pct. 36 din Reglementarea tehnică „Lapte și produse lactate”, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 611 din 05.07.2010, *materia primă pentru producerea brânzei nematurate, inclusiv a brânzei proaspete, trebuie să constituie laptele și/sau produsele derivate ale laptelui.*

33. La pct. 37 din aceeași hotărâre de Guvern este prevăzută lista exhaustivă de ingrediente permise pentru brânza nematurată, inclusiv brânza proaspătă:

1) *culturi starter de microorganisme lactice și/sau producătoare de gust și aromă și alte culturi de microorganisme inofensive;*

2) *enzime coagulante naturale sau alte enzime inofensive potrivite;*

3) *sare alimentară iodată;*

4) *apă potabilă;*

5) *gelatină și amidon: pot fi utilizate ca stabilizatoare, cu condiția să fie adăugate numai în cantități funcțional necesare;*

6) *oțet;*

7) *făină de orez, de cereale sau de cartofi: pot fi utilizate ca agenți antiaglomeranți numai pentru prelucrarea suprafeței bucăților feliate sau tăiate în bucăți mici, cu condiția că sunt adăugate numai în cantități funcțional necesare.*

34. Conform pct. 40 din Hotărârea Guvernului nr. 611 din 05.07.2010, *materia primă pentru producerea smântânii dulci preparate și smântânii fermentate trebuie să constituie:*

1) *laptele supus tratamentului mecanic sau fizic înainte de prelucrarea smântânii dulci;*

2) *untul, produsele din grăsime lactată, laptele praf, smântâna dulce praf și apa potabilă – pentru smântâna dulce fabricată prin proces de reconstituire sau recombinație;*

3) *zara concentrată sau uscată – pentru smântâna fermentată.*

35. Potrivit pct. 41 din Hotărârea Guvernului nr. 611 din 05.07.2010, ingredientele permise sunt:

1) *produse obținute din lapte sau zer, care conțin nu mai puțin de 35% (m/m) de proteine lactice (inclusiv caseina, produsele proteice din zer, concentratele și amestecurile lor) și din lapte praf – în calitate de agenți de îngroșare și stabilizatori, cu condiția că se adaugă numai în cantități funcțional necesare, care nu depășesc 20 g/kg, respectiv, ca orice stabilizatori și agenți de îngroșare autorizați;*

2) *gelatina și amidon – în calitate de stabilizatori, cu condiția că se adaugă numai în cantități funcțional necesare, respectiv, ca orice stabilizatori și agenți de îngroșare autorizați;*

Pentru smântâna fermentată:

3) *culturi starter de microorganisme inofensive autorizate;*

4) *cheag și alte enzime coagulante inofensive autorizate, potrivite pentru îmbunătățirea texturii, fără realizarea coagulării enzimaticice;*

5) *clorura de natriu.*

36. În perioada 2019-prezent, conform pct. 4 sbp. 40) și sbp. 43) din Cerințele de calitate pentru lapte și produsele lactate, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 158 din 07.03.2019, în vigoare din 29.09.2019, smântâna este un *produs obținut prin fermentarea smântânii dulci, smântânii dulci reconstituite sau recombinate, prin acțiunea microorganismelor specifice, care determină reducerea pH-ului cu sau fără coagulare, iar brânza proaspătă este un produs obținut prin fermentarea laptelui, a laptelui degresat, a laptelui parțial degresat, a smântânii, a zarei, separat sau în combinații, sub acțiunea culturilor starter de bacterii lactice, cu sau fără utilizarea clorurii de sodiu, cu sau fără utilizarea enzimelor alimentare din care s-a îndepărtat cea mai mare parte a zerului.* Potrivit pct. 10 din Cerințele de calitate pentru lapte și produsele lactate, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 158 din 07.03.2019, ***prezența grăsimilor străine în lapte și în produsele lactate***

sunt interzise. De asemenea, denumirea produselor cu conținut de grăsimi străine nu poate conține termenii specificați în pct. 4 (inclusiv „smântână”, „brânză”, „brânză proaspătă” ș.a.).

37. Atât Reglementarea tehnică „Lapte și produse lactate”, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 611 din 05.07.2010 (pct. 4 sbp. 26, pct. 36, pct.37, pct. 40 și pct.41), cât și Cerințele de calitate pentru lapte și produsele lactate, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 158 din 07.03.2019 (pct.10) au interzis/interzic prezența grăsimilor străine în produsele lactate.

38. Astfel, analizând prevederile pct. 4 sbp. 26, pct. 36, 37, 40 și 41 din Reglementarea tehnică „Lapte și produse lactate”, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 611 din 05.07.2010, precum și pct. 4 și 10 din Cerințele de calitate pentru lapte și produsele lactate, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 158 din 07.03.2019, se constată că brânza proaspătă și smântâna, cărora le pot fi atribuite pozițiile tarifare 0401, 0402, 0403 sau 040610200, nu pot să conțină alt gen de grăsimi decât cele lactice, iar prezența grăsimilor străine în aceste produse lactate sunt interzise. Prin urmare, produsele de brânză și produsele de smântână, care conțin grăsimi străine, nu pot fi atribuite la pozițiile tarifare 0401, 0402, 0403 sau 040610200 și plasate pe piața internă spre comercializare la cota redusă TVA de 8%.

39. Cu toate acestea, în Republica Moldova se constată că unele produse de brânză și produse de smântână cu grăsimi străine au fost comercializate pe piață, la cota redusă TVA de 8%, fapt constatat prin achiziția de control realizată la data de 14.02.2019, la unul dintre magazinele SRL „Fourchette-M” din mun. Chișinău, care a eliberat cecul fiscal nr. 0136 din 14.02.2019, precum și la unul din magazinele SRL „47-parallel”, care a eliberat factura fiscală din 15.01.2019 și cecul fiscal nr. 0811228 din 15.01.2019. Materialele date fiind prezentate în cadrul ședinței de către directorul executiv al Asociației Naționale a Producătorilor de Lapte și Produse Lactate „Lapte”.

40. Prin urmare, Consiliul Concurenței, în faza inițială a investigației a identificat 3 producători a căror produse de brânză și de smântână se comercializau pe piața Republicii Moldova la cota redusă TVA de 8% - SA „JLC”, SA „Lactis” și SA „Fabrica de unt din Florești” și a solicitat întreprinderilor, prin scrisorile nr. APD-04/107-674, nr. APD-04/108-675 și nr. APD-04/109-676 din 26.03.2019, să comunice care sunt codurile tarifare atribuite acestor produse și să prezinte copiile actelor de conformitate.

41. Prin scrisoarea nr. 141 din 02.04.2019, SA „JLC” a comunicat că la comercializarea produsului de smântână s-a atribuit codul tarifar **040390690**, TVA 8%, iar la comercializarea produsului de brânză proaspătă – **040610200**, TVA 8%. Potrivit SA „JLC”, cotele TVA au fost stabilite conform prevederilor art. 96 din Codul fiscal, în baza pozițiilor tarifare atribuite de către ÎS „Institutul Național de Standardizare și Metrologie”. Ca confirmare, SA „JLC” a prezentat copia scrisorii nr. 16-2.1/10.1-602 din 01.12.2011, prin care ÎS „Institutul Național de Standardizare și Metrologie” a atribuit poziția tarifară 040390690 pentru „produs de smântână”, SF 00458963-011:2011 și poziția tarifară 040610200 pentru „produs de brânză proaspătă”, SF 00458963-008:2011. Prin scrisoarea nr. 281 din 06.09.2019, SA „JLC” a comunicat că, în afară de scrisoarea ÎS „Institutul Național de Standardizare și Metrologie” nr. 16-2.1/10.1-602 din 01.12.2011, nu dispune de alte scrisori de atribuire a codurilor tarifare.

42. Totodată, potrivit informațiilor prezentate de către SA „JLC”, prin scrisoarea nr. 226 din 27.09.2021, se concluzionează că agentul economic a comercializat produse de brânză și produse de smântână ce conțin grăsimi străine la cota redusă TVA de 8% până în anul 2019, ulterior aceste produse fiind comercializate la cota TVA de 20%.

43. În același timp, prin scrisoarea nr. 91/R03-01 din 31.05.2019, SA „Incomlac” a comunicat că a produs produse de brânză (cu conținut de grăsimi străine), care au fost comercializate pe piață la cota TVA de 8%, în baza contractului de utilizare a documentației tehnice încheiat cu SA „JLC”, contract prin care au fost transmise către SA „Incomlac” toate standardele de firmă și demersurile SA „JLC” către instituțiile abilitate, cu răspunsurile respective (inclusiv și scrisoarea ÎS „Institutul Național de Standardizare și Metrologie”).

44. Potrivit informațiilor prezentate de către SA „Incomlac” prin scrisoarea nr. 211/R03-01 din 28.09.2021, se constată faptul că agentul economic a comercializat produse de brânză ce conțin grăsimi străine la cota redusă TVA de 8% până în anul 2019, ulterior aceste produse fiind comercializate la cota TVA de 20%. În ceea ce privește produsele de smântână ce conțin grăsimi străine, se constată că SA „Incomlac” a comercializat aceste produse la cota redusă TVA de 8% doar în anul 2015, deoarece în anii 2016-2021 întreprinderea nu a fabricat produse de smântână.

45. Reieșind din informațiile prezentate prin scrisoarea nr. 97 din 04.04.2019 și scrisoarea nr. 60 din 27.09.2021, se constată că SA „Fabrica de unt din Florești”, în prezent, nu produce produse de brânză și de smântână, producerea fiind sistată de la începutul anului 2019. Astfel, SA „Fabrica de unt din Florești” a comercializat

produse de brânză și produse de smântână ce conțin grăsimi străine la cota redusă TVA de 8% până în anul 2018, având la bază scrisorile ÎS „Institutului Național de Standardizare și Metrologie” nr. 16-01/366 din 08.11.2013 și nr. 16-01/402 din 27.11.2013, prin care le-a atribuit acestor produse pozițiile tarifare **040390690** pentru produs de smântână și **040610200** pentru produse de brânză proaspătă, ceea ce le-a oferit posibilitatea să comercializeze aceste produse la cota TVA de 8% până la sistarea producerii.

46. Prin scrisoarea nr. 55 din 05.04.2019, SA „Lactis” a comunicat că a produs numai produs de smântână 20%, clasificat la poziția tarifară **040390690** și comercializat la cota TVA de 8%. Poziția tarifară menționată a fost atribuită prin scrisoarea ÎS „Institutul Național de Standardizare și Metrologie” nr. 16.01/318 din 10.10.2013. De asemenea, potrivit informațiilor prezentate de către SA „Lactis”, prin scrisoarea nr. 161 din 27.09.2021, se constată că întreprinderea a comercializat produse de smântână ce conțin grăsimi străine la cota redusă TVA de 8% din anul 2015 până în anul 2019.

47. Ținând cont de circumstanțele expuse mai sus, se conchide că SA „JLC” și SA „Incomlac” din 01.12.2011 până în anul 2019, SA „Lactis” din anul 2015 până în anul 2019, SA „Fabrica de unt din Florești” din 08.11.2013 până în anul 2018, au comercializat produse de brânză și produse de smântână ce conțin grăsimi străine la cota redusă TVA de 8%.

48. Conform pct. 3 din Hotărârea Guvernului nr. 996 din 27.12.2012, ÎS „Institutul Național de Standardizare și Metrologie”, ÎS „Centrul de Standardizare și Metrologie din Bălți”, ÎS „Centrul de Standardizare și Metrologie din Ceadâr-Lunga” s-au reorganizat prin contopire în ÎS „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare”. Prin urmare, prin scrisoarea nr. APD-04/132-860 din 10.04.2019, Consiliul Concurenței a solicitat ÎS „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” explicații în partea ce ține de atribuirea pozițiilor tarifare **040390690** și **040610200** produselor de smântână și brânză proaspătă, atât timp cât produsele enumerate supra conțin grăsimi străine, care nu sunt permise potrivit prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 611 din 05.07.2010 cu privire la aprobarea Reglementării tehnice „Lapte și produse lactate” și a Hotărârii Guvernului nr. 158 din 07.03.2019 cu privire la aprobarea Cerințelor de calitate pentru lapte și produsele lactate.

49. Prin scrisoarea nr. 16-01/223 din 11.04.2019, ÎS „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” a informat Consiliul Concurenței că **pozițiile tarifare menționate în scrisoarea nr. APD-04/132-860 din 10.04.2019 au fost atribuite**

eronat. Totodată, ÎS „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” a comunicat că, la moment, nu deține serviciul de atribuire a codurilor.

50. În acest context, relevant speței este că, după înființarea ÎS „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” (înființarea întreprinderii a survenit în urma reorganizării prin contopirea ÎS „Institutul Național de Standardizare și Metrologie”, ÎS „Centrul de Standardizare și Metrologie din Bălți” și ÎS „Centrul de Standardizare și Metrologie din Ceadâr-Lunga”), a prestat în continuare servicii de atribuire a pozițiilor tarifare. Spre exemplu, prin scrisoarea ÎS „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” nr. 16-01/437 din 23.07.2015 adresată către SA „Lactis” (anexă la scrisoarea SA „Lactis” către Consiliul Concurenței nr. 55 din 05.04.2019), a fost atribuită poziția tarifară **210610800** pentru produsul de brânză proaspătă, cu adaos de grăsimi vegetale, produs similar celor pentru care în perioada 2011-2013 ÎS „Institutul Național de Standardizare și Metrologie” a atribuit codul tarifar **040610200**. În aceste circumstanțe, pozițiile tarifare atribuite anterior eronat de către ÎS „Institutul Național de Standardizare și Metrologie” nu au fost revizuite de către ÎS „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare”.

51. La solicitarea Consiliului Concurenței nr. APD-05/150-1071 din 08.05.2019, prin scrisoarea nr. 16-01/302 din 28.05.2019, ÎS „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” a comunicat că, în baza statutului este abilitat să activeze în domeniul evaluării conformității prin efectuarea activităților de certificare a produselor și serviciilor conform domeniului de acreditare și de încercare a produselor agroalimentare. Serviciul de atribuire a codurilor prestat de către ÎS „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” a fost solicitat de unii agenți economici în scopul stabilirii poziției tarifare pentru produsele fabricate și comercializate pe teritoriul țării, deși întreprinderea nu avea obligația respectivă, solicitanții având posibilitatea să utilizeze aplicația TARIM pentru determinarea poziției tarifare. Astfel, potrivit ÎS „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare”, rezultatul serviciului prestat *este prezentat sub forma unui înscris cu caracter de recomandare prin intermediul căruia se informează solicitantul despre codul tarifar atribuit, prin consultarea aceluiași nomenclator combinat a mărfurilor.*

52. Concomitent, ÎS „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” a comunicat că nu duce o evidență (nu deține un registru) a scrisorilor de informare despre pozițiile tarifare a mărfurilor, în afară de evidența generală a corespondenței. Totuși, pe lângă scrisoarea nr. 16-01/437 din 23.07.2015 adresată SA „Lactis”, începând cu anul 2013 ÎS „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” a

recepționat solicitări de acest fel și a eliberat răspunsuri pentru SA „Fabrica de unt Florești” și SRL „Ferma cu origini”.

53. În altă ordine de idei, prin scrisoarea nr. 01-6/2336 din 13.10.2021, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor a comunicat că, în conformitate cu Legea nr. 172 din 25.07.2014 privind aprobarea Nomenclurii combinate a mărfurilor, pozițiile tarifare 0401, 0402, 0403, 0404, 0405 și 0406 nu pot fi atribuite pentru produsele lactate ce conțin grăsimi străine, deoarece pct. 10 din Hotărârea de Guvern nr. 158 din 07.03.2019 prevede expres că prezența grăsimilor străine în lapte și produse lactate sunt interzise.

54. Reieșind din cele expuse mai sus, contrar prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 611 din 05.07.2010 cu privire la aprobarea Reglementării tehnice „Lapte și produse lactate” se constată că ÎS „Institutul Național de Standardizare și Metrologie”, prin scrisoarea nr. 16-2.1/10.1-602 din 01.12.2011 adresată SA „JLC”, scrisoarea nr. 16.01/318 din 10.10.2013 adresată SA „Lactis”, scrisorile nr. 16.01/402 din 27.11.2013 și nr. 16.01/366 din 08.11.2013 adresate SA „Fabrica de unt din Florești”, a atribuit eronat pozițiile tarifare **040390690** și **040610200** produselor de smântână și produselor de brânză proaspătă, care conțin grăsimi străine, ceea ce a determinat întreprinderile SA „JLC”, SA „Incomlac”, SA „Lactis” și SA „Fabrica de unt din Florești” să comercializeze timp de cca 5-8 ani produse de brânză și produse de smântână ce conțin grăsimi străine la cota redusă TVA de 8%, după cum urmează:

- „JLC” SA și „Incomlac” SA din 01.12.2011-până în anul 2019.
- „Lactis” SA din anul 2015-până în anul 2019.
- „Fabrica de unt din Florești” SA din 08.11.2013-până în anul 2018.

55. Pentru a identifica care sunt efectele acțiunilor ÎS „Institutul Național de Standardizare și Metrologie” de atribuire a unor coduri tarifare eronate pentru produsele de brânză proaspătă și produsele de smântână comercializate de SA „JLC”, SA „Lactis” și SA „Fabrica de unt din Florești”, Consiliul Concurenței, la data 08.05.2019, a remis solicitări de informații în adresa unui grup de producătorii de brânză și smântână de pe teritoriul Republicii Moldova (nr. APD-05/154-1068 către SRL „Heuvelland”, nr. APD-05/155-1069 către SRL „Lapmol”, nr. APD-05/156-1062 către SA „Fabrica de brânzeturi din Soroca”, nr. APD-05/157-1063 către SA „Inlac”, nr. APD-05/158-1064 către SA „Fabrica de brânzeturi din Cahul”, nr. APD-05/159-1065 către SRL „Fabrica Oloi Pak”, nr. APD-05/160-1060 către SA „Incomlac” și nr. APD-05/161-1061 către SRL „VC-Saturn-13”).

56. În urma examinării informațiilor prezentate de către producătorii de brânză și smântână din Republica Moldova, precum și a informațiilor acumulate pe parcursul investigației, Consiliul Concurenței a constatat că acțiunea ÎS „Institutul Național de Standardizare și Metrologie” de acordare a privilegiului neprevăzut de lege, manifestat prin atribuirea eronată a pozițiilor tarifare pentru produsele lactate ce conțin grăsimi străine pentru activitatea întreprinderilor SA „JLC” (scrisoarea nr. 16-2.1/10.1-602 din 01.12.2011), SA „Incomlac” (scrisoarea nr. 16-2.1/10.1-602 din 01.12.2011), SA „Lactis” (scrisoarea nr. 16.01/318 din 10.10.2013) și SA „Fabrica de unt din Florești” (scrisorile nr. 16.01/402 din 27.11.2013 și nr. 16.01/366 din 08.11.2013) a produs efecte de durată care cuprind mai multe aspecte:

- Sunt create condiții discriminatorii de activitate pentru ceilalți producători de produse de brânză și produse de smântână, cu conținut de grăsimi străine, care plasează produsele respective pe piață la cota TVA standard de 20%.

57. În urma examinării informațiilor acumulate de la producătorii de produse lactate, Consiliul Concurenței a constatat că în Republica Moldova există și alți producători care produc sau au intenționat să producă produse lactate cu conținut de grăsimi străine, care au plasat sau intenționau să le plaseze pe piață, la cota TVA standard de 20%, fiind atribuite la poziția tarifară 2106.

58. Prin scrisoarea nr. 35 din 29.05.2019 SA „Inlac” a comunicat că în luna ianuarie 2019 a început producerea unui produs cu substituenți ai grăsimilor lactate (grăsimi vegetale), și anume produs de brânză proaspătă cu grăsimea 18%, care este plasat pe piață la cota TVA de 20% sub poziția tarifară 2106.

59. SRL „Lapmol”, prin scrisoarea nr. 23 din 21.05.2019, a comunicat că produce produs de brânză proaspătă „Căsuța mea” cu fracția masică de grăsime de 5% (inclusiv grăsime vegetală maxim 4,5%) și cu fracția masică de grăsime de 9% (inclusiv grăsime vegetală maxim 8,1%), ambele comercializate la cota TVA de 20% sub codul 210690980. Poziția tarifară 210690980 a fost confirmată de către ÎS „Centrul de Metrologia Aplicată și Certificare” prin Certificatul de conformitate nr. OCpr-001 11 A015595-16 din 01.11.2016 pentru produsele de brânză proaspătă menționate mai sus. Totodată, SRL „Lapmol” deține și Certificat de conformitate nr. OCpr-001 11 A013554-15 din 18.05.2015 pentru produse de smântână „Deosebită” și „Căsuța Mea” cu fracția masică de grăsime de 10%, 15% și 20%, dar au fost scoase din producere. Potrivit SRL „Lapmol”, plasarea pe piață a produselor lactate ce conțin grăsimi străine la cota TVA redusă de 8% influențează

negativ activitatea producătorilor de produse lactate, în special competitivitatea produselor lactate în ceea ce ține de nivelul prețurilor. Potrivit SRL „Lapmol”, asemenea condiții de competitivitate nelocală influențează intenția de a efectua investiții pentru a extinde și/sau a îmbunătăți procesul de producție al produselor lactate.

60. Prin scrisoarea nr. 55 din 05.04.2019, SA „Lactis” a comunicat că, ținând cont de scrisoarea nr. 16-01/437 din 23.04.2015 prin care ÎS „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” a atribuit poziția tarifară 210610800 pentru produsul de brânză proaspătă, cu adaos de grăsimi vegetale, acest produs de brânză proaspătă nu a mai fost fabricat, deoarece nu este competitiv.

61. Reieșind din cele expuse mai sus, se constată că prin acțiunile ÎS „Institutul Național de Standardizare și Metrologie”, examinate în cadrul prezentei investigații, au fost acordate privilegii neprevăzute de lege pentru activitatea întreprinderilor SA „JLC”, SA „Incomlac”, SA „Lactis” și SA „Fabrica de unt din Florești”, care au comercializat timp de cca 5-8 ani produse de brânză și de smântână cu conținut de grăsimi străine la cota redusă TVA de 8%. Diferența de 12% la prețul de raft contribuie la faptul că aceste produse devin mai competitive din punct de vedere al prețului față de produsele similare ale concurenților. Astfel, sunt defavorizați producătorii actuali și potențiali de produse de brânză și produse de smântână care, în lipsa unor scrisori similare de la ÎS „Institutul Național de Standardizare și Metrologie” (de exemplu SA „Inlac”), sau având scrisori de la ÎS „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare”, prin care acestor produse le-a fost atribuită poziția tarifară 2106 (de exemplu SRL „Lapmol”, SA „Lactis” (produs de brânză)), au fost puși în situația să plaseze pe piață aceste produse la cota TVA standard 20%. În aceste condiții, unele întreprinderi au refuzat să producă și să plaseze produsele cu conținut de grăsimi străine pe piață, conștientizând că acestea nu vor fi competitive (SA „Lactis” – produs de brânză, SRL „Lapmol” – produs de smântână).

- Sunt create condiții discriminatorii de activitate pentru întreprinderile care nu folosesc grăsimi străine la fabricarea produselor lactate.

62. În urma atribuirii unor poziții tarifare eronate produselor de brânză și produselor de smântână cu conținut de grăsimi străine de către ÎS „Institutul Național de Standardizare și Metrologie”, pe piață s-a creat situația în care produsele ce conțin grăsimi străine a celor mai mari producători sunt comercializate la cota redusă TVA de 8%, în aceleași condiții ca și produsele lactate ce conțin doar grăsimi lactice, contrar prevederilor Codului fiscal nr. 1163

din 24.04.1997, în perioada examinată. Acest fapt defavorizează producătorii care nu folosesc grăsimi străine la fabricarea produselor lor, întrucât, având costuri mai mari legate de achiziționarea grăsimilor lactice, aceste întreprinderi nu au avut posibilitate să plaseze pe piață produsele lactate la o rentabilitate suficientă, deoarece ar fi devenit necompetitivi prin preț în comparație cu produsele examinate.

63. În acest sens, prin scrisoarea nr. 54 din 22.05.2019, SA „Fabrica de brânzeturi din Soroca” a comunicat că activitatea întreprinderii este negativ influențată de plasarea pe piață a produselor ce conțin grăsimi străine, deoarece produsele fabricate de SA „Fabrica de brânzeturi din Soroca” au un preț mult mai mare pe piață, fiindcă sunt fabricate cu grăsimi naturale, iar produsele lactate ce conțin grăsimi străine au un preț mult mai redus. În aceste circumstanțe, întreprinderea consideră că cumpărătorul alege produsul mai ieftin, iar marfa SA „Fabrica de brânzeturi din Soroca”, mai bună și mult mai calitativă, rămâne pe rafturile magazinelor. Astfel, SA „Fabrica de brânzeturi din Soroca” **este afectată negativ și face investiții mai reduse pentru extindere și pentru dezvoltarea fabricii.**

64. Aceeași opinie cu privire la prețurile ridicate a grăsimilor lactice care se răsfrâng nemijlocit asupra costurilor produselor lactate, a fost exprimată de către directorul întreprinderii SA „Fabrica de unt din Florești”, în cadrul ședinței de audieri din data de 24.03.2022 (înregistrare audio-713_0997.MP3, minutul 55-56), care a comunicat faptul că prețul achiziționării grăsimilor lactice este de două ori mai mare decât prețul achiziționării grăsimilor străine.

65. Prin scrisoarea nr. 36 din 20.05.2019, SRL „Fabrica Oloi Pak” a comunicat că, din punctul său de vedere, plasarea pe piață a produselor ce conțin grăsimi vegetale sau alt tip de grăsimi, în afară de cele lactice, la o cotă TVA de 8%, crează o situație de concurență neloială, care influențează asupra ramurii producerii de lactate, deoarece producerea produselor lactate din lapte natural este cu mult mai scumpă, mai complicată și mai riscantă. Totodată, acest fapt are o influență negativă nu numai asupra producerii de lactate, dar și asupra producătorilor de lapte, întrucât **procesatorul de lapte nu are posibilitate să îi plătească producătorului de lapte un preț adecvat pentru lapte, atât timp cât pe rafturi produsele lactate naturale încearcă să concureze cu produsele lactate cu conținut de grăsimi străine.** Potrivit SRL „Fabrica Oloi Pak”, soluția ar fi plasarea pe piață a produselor ce conțin grăsimi vegetale sau alt tip de grăsimi, în afară de cele lactice, la o cotă TVA de 20%.

- A fost prejudiciat bugetul de stat, suma TVA colectată din valoarea produselor de brânză și produselor de smântână cu conținut de grăsimi străine comercializate, începând cu 01.12.2011-până în anul 2019, fiind cu 12% mai mică.

66. Stabilirea poziției tarifare prin scrisorile ÎS „Institutului Național de Standardizare și Metrologie” a servit temei pentru practicarea neîntemeiată a cotei reduse TVA de 8% la plasarea pe piață a produselor de brânză și produselor de smântână cu conținut de grăsimi străine contrar prevederilor art. 96 din Codul fiscal nr. 1163 din 24.04.1997, comparativ cu cota TVA standard de 20%, astfel, bugetul statului a fost prejudiciat semnificativ, **suma TVA colectată din valoarea produselor de brânză și produselor de smântână cu conținut de grăsimi străine comercializate, fiind cu 12% mai mică**, conform tabelelor de mai jos.

Tabelul 1

Suma TVA colectată (8%) vs suma TVA care urma a fi colectată (20%) din valoarea produselor de brânză și produselor de smântână cu conținut de grăsimi străine, comercializate în perioada 2015 până în 2019¹

Întreprinderea SA „Incomlac”			
Anul	Valoarea livrării, fără TVA, lei	Suma TVA colectată (8%), lei	Suma TVA care urma a fi colectată (20%), lei
2015	{...}	{...}	{...}
2016	{...}	{...}	{...}
2017	{...}	{...}	{...}
2018	{...}	{...}	{...}
2019	{...}	{...}	{...}
Total	{...}	{...}	{...}

Sursa: Elaborat în baza informațiilor prezentate la solicitarea Consiliului Concurenței de către SA „Incomlac” prin scrisoarea nr. 211/R03-01 din 28.09.2021

¹ Informația pentru perioada 01.12.2011-până în anul 2014 nu a fost prezentată, deoarece SA „Incomlac” și SA „JLC” au fost în imposibilitate să prezinte informații solicitate de către Consiliul Concurenței anterior anului 2015, fiind invocat Ordinul Serviciului de Stat de Arhivă nr. 57 din 27.07.2016, prin care a fost aprobat Indicatorul „documentelor-tip și al termenelor de păstrare”, care prevede că documentele primare care justifică efectuarea operațiunilor economice (valoarea livrărilor și taxa pe valoare adăugată) se păstrează în mod obligatoriu pentru o perioadă de 6 ani, după care urmează a fi nimicite prin transmiterea lor organizațiilor de prelucrare a maculaturii.

Tabelul 2

Suma TVA colectată (8%) vs suma TVA care urma a fi colectată (20%) din valoarea produselor de brânză și produselor de smântână cu conținut de grăsimi străine, comercializate, în perioada 2015 până în 2019

Întreprinderea SA „JLC”			
Anul	Valoarea livrării, fără TVA, lei	Suma TVA colectată (8%), lei	Suma TVA care urma a fi colectată (20%), lei
2015	{...}	{...}	{...}
2016	{...}	{...}	{...}
2017	{...}	{...}	{...}
2018	{...}	{...}	{...}
2019	{...}	{...}	{...}
Total	{...}	{...}	{...}

Sursa: Elaborat în baza informațiilor prezentate la solicitarea Consiliului Concurenței de către SA „JLC”, prin scrisoarea nr. 226 din 27.09.2021

Tabelul 3

Suma TVA colectată (8%) vs suma TVA care urma a fi colectată (20%) din valoarea produselor de brânză și produselor de smântână cu conținut de grăsimi străine, comercializate, în perioada 2015 până în 2019

Întreprinderea SA „Lactis”			
Anul	Valoarea livrării, fără TVA, lei	Suma TVA colectată (8%), lei	Suma TVA care urma a fi colectată (20%), lei
2015	{...}	{...}	{...}
2016	{...}	{...}	{...}
2017	{...}	{...}	{...}
2018	{...}	{...}	{...}
2019	{...}	{...}	{...}
Total	{...}	{...}	{...}

Sursa: Elaborat în baza informațiilor prezentate la solicitarea Consiliului Concurenței de către SA „Lactis” prin scrisoarea nr. 161 din 27.09.2021

Tabelul 4

Suma TVA colectată (8%) vs suma TVA care urma a fi colectată (20%) din valoarea produselor de brânză și produselor de smântână cu conținut de grăsimi străine, comercializate, în perioada 2013 până în 2018

Întreprinderea SA „Fabrica de unt din Florești”			
Anul	Valoarea livrării, fără TVA, lei	Suma TVA colectată (8%), lei	Suma TVA care urma a fi colectată (20%), lei
2013	{...}	{...}	{...}
2014	{...}	{...}	{...}
2015	{...}	{...}	{...}
2016	{...}	{...}	{...}
2017	{...}	{...}	{...}
2018	{...}	{...}	{...}
Total	{...}	{...}	{...}

Sursa: Elaborat în baza informațiilor prezentate la solicitarea Consiliului Concurenței de către SA „Fabrica de unt din Florești” prin scrisoarea nr. 60 din 27.09.2021

66. În aceeași ordine de idei, în tabelul 5 este redată informația cu privire suma totală referitor la **TVA colectată (8%) vs suma TVA care urma a fi colectată (20%)** în urma comercializării de către SA „JLC”, SA „Incomlac”, SA „Lactis” și SA „Fabrica de unt din Florești” a produselor de brânză și produselor de smântână ce conțin grăsimi străine la cota redusă TVA de 8%.

Tabelul 5

Suma TVA colectată (8%) vs suma TVA care urma a fi colectată (20%) din valoarea produselor de brânză și produselor de smântână cu conținut de grăsimi străine, comercializate de către SA JLC”, SA „Incomlac”, SA „Lactis” și SA „Fabrica de unt din Florești”

Denumirea întreprinderii	Perioada	Venituri, fără TVA, lei	Suma TVA colectată (8%), lei	Suma TVA care urma a fi colectată (20%), lei
SA „JLC”	2015-2019	{...}	{...}	{...}
SA „Incomlac”	2015-2019	{...}	{...}	{...}
SA „Lactis”	2015-2019	{...}	{...}	{...}
SA „Fabrica de unt din Florești”	2013-2018	{...}	{...}	{...}
Total		827 469 048.64	66 197 523.9	165 493 809.74

Sursa: Elaborat în baza informațiilor prezentate la solicitarea Consiliului Concurenței de către SA „JLC” prin scrisoarea nr. 226 din 27.09.2021, de către SA „Incomlac” prin scrisoarea nr. 211/R03-01 din 28.09.2021, de către SA „Lactis” prin scrisoarea nr. 161 din 27.09.2021 și de către SA „Fabrica de unt din Florești” prin scrisoarea nr. 60 din 27.09.2021

67. Datele expuse în tabelele de mai sus denotă că suma TVA care urma a fi colectată în urma comercializării de către SA „JLC”, SA „Incomlac”, SA „Lactis” și SA „Fabrica de unt din Florești” a produselor de brânză și produselor de smântână ce conțin grăsimi străine, în perioada 01.12.2011 - până în anul 2019, este de cel puțin cca 165 493 809.74 lei. Astfel, suma TVA colectată de către întreprinderi a fost cu 99 296 285.84 lei mai mică în raport cu cea care urma a fi colectată, ceea ce a determinat la prejudicierea bugetului de stat.

68. Totodată, ținând cont de faptul că Consiliul Concurenței nu deține informația ce ține de comercializarea de către SA „JLC” și SA „Incomlac” a produselor de brânză și produselor de smântână ce conțin grăsimi străine la cota redusă TVA de 8%, pentru perioada 01.12.2011-până în anul 2014, din motivul neprezentării informațiilor solicitate, fiind invocat Ordinul Serviciului de Stat de Arhivă nr. 57 din 27.07.2016, prin care a fost aprobat Indicatorul „documentelor-tip și al termenelor de păstrare”, se reține că suma TVA care urma a fi colectată în cuantum de cel puțin cca 165 493 809.74 lei pentru întreaga perioadă examinată (01.12.2011– anul 2019) este una estimativă.

69. În altă ordine de idei, prin scrisoarea nr. 26-05/3-09/106102 din 24.09.2021, Serviciul Fiscal de Stat a prezentat informații cu privire la sumele TVA restituite din buget contribuabililor: SA „JLC”, SA „Incomlac”, SA „Lactis” și SA „Fabrica de unt din Florești”.

70. În urma examinării acestor informații se constată faptul că, SA „JLC” i-au fost restituite, în perioada 2012-2021, în total suma de {...} lei, iar SA „Incomlac”, în perioada 2016-2018, suma de {...} lei.

71. Potrivit pct. 4 din Regulamentul privind restituirea taxei pe valoare adăugată, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 93 din 01.02.2013, restituirea TVA din buget se realizează prin decizia conducerii Serviciului Fiscal de Stat.

72. Potrivit bazei de date a Serviciului Fiscal de Stat SIA „Intrare autorizată”, în perioada 26.08.2016 – 25.05.2018, SA „Incomlac” i s-a restituit suma TVA din buget, în temeiul art. 101 alin. (3) din Codul fiscal nr. 1163 din 24.04.1997: {...} lei – Decizia nr. 18/516/T/128 din 17.04.2018.

73. Potrivit aceleiași surse, în perioada 31.10.2013-26.03.2020, SA „JLC” i s-a restituit următoarele sume TVA din buget, în temeiul art. 101 alin. (3) din Codul fiscal nr. 1163 din 24.04.1997, după cum urmează:

- {...} lei – Decizia nr. 13/78/T/353 din 06.11.2013;

- {...} lei – Decizia nr. 14/78/T/48 din 24.02.2014;
- {...} lei – Decizia nr. 14/78/T/54 din 27.02.2014;
- {...} lei – Decizia nr. 14/78/T/88 din 28.03.2014;
- {...} lei – Decizia nr. 14/78/T/128 din 29.04.2014;
- {...} lei – Decizia nr. 14/78/T/165 din 29.05.2014;
- {...} lei – Decizia nr.14/78/T/255 din 28.07.2014;
- {...} lei – Decizia nr.14/78/T/445 din 23.12.2014;
- {...} lei – Decizia nr.15/78/T/35 din 13.02.2015;
- {...} lei – Decizia nr.15/78/T/87 din 27.03.2015;
- {...} lei – Decizia nr.15/78/T/116 din 28.04.2015;
- {...} lei – Decizia nr.15/78/T/141 din 27.05.2015;
- {...} lei – Decizia nr.15/78/T/208 din 29.07.2015;
- {...} lei – Decizia nr.15/78/T/250 din 26.08.2015;
- {...} lei – Decizia nr.15/78/T/376 din 24.12.2015;
- {...} lei – Decizia nr.16/78/E/30 din 19.02.2016;
- {...} lei – Decizia nr.16/78/T/48 din 03.03.2016;
- {...} lei – Decizia nr.16/78/T/66 din 29.03.2016;
- {...} lei – Decizia nr.16/78/T/103 din 28.04.2016;
- {...} lei – Decizia nr.16/78/T/170 din 28.06.2016;
- {...} lei – Decizia nr.16/78/T/285 din 21.10.2016;
- {...} lei – Decizia nr.16/78/T/343 din 30.11.2016;
- {...} lei – Decizia nr.17/78/T/22 din 30.01.2017;
- {...} lei – Decizia nr.17/78/T/58 din 28.02.2017;
- {...} lei – Decizia nr.17/78/T/125 din 30.03.2017;
- {...} lei – Decizia nr.17/78/T/152 din 27.04.2017;
- {...} lei – Decizia nr.17/578/T/215 din 30.05.2017;
- {...} lei – Decizia nr.17/516/T/531 din 20.12.2017;
- {...} lei – Decizia nr.17/578/T/557 din 28.12.2017;
- {...} lei – Decizia nr.18/578/T/30 din 30.01.2018;
- {...} lei – Decizia nr.18/578/T/73 din 02.03.2018;
- {...} lei – Decizia nr.18/578/T/116 din 30.03.2018;
- {...} lei – Decizia nr.18/578/T/207 din 31.05.2018;
- {...} lei – Decizia nr.18/578/T/30 din 30.01.2018;
- {...} lei – Decizia nr.18/516/T/263 din 13.07.2018;
- {...} lei – Decizia nr.18/578/T/439 din 31.10.2018;
- {...} lei – Decizia nr.18/578/T/02 din 03.01.2019;
- {...} lei – Decizia nr.19/578/T/25 din 29.01.2019;
- {...} lei – Decizia nr.19/578/T/78 din 27.02.2019;

- {...} lei – Decizia nr.8/516/T/190 din 24.05.2019;
- {...} lei – Decizia nr.19/578/T204 din 29.05.2019;
- {...} lei – Decizia nr.19/578/T/339 din 30.08.2019;
- {...} lei – Decizia nr.19/578/T/378 din 30.09.2019;
- {...} lei – Decizia nr.19/578/T/421 din 29.10.2019;
- {...} lei – Decizia nr.20/516/T/145 din 18.02.2020;
- {...} lei – Decizia nr.20/578/T/64 din 26.02.2020;
- {...} lei – Decizia nr.20/578/T/119 din 27.03.2020.

74. Potrivit art. 101 alin. (3) din Codul fiscal nr. 1163 din 24.04.1997, dacă suma TVA la valorile materiale și la serviciile procurate de către întreprinderile ce produc pâine și produse de panificație, exploatațiile de producție a laptelui și întreprinderile ce prelucrează lapte și produc produse lactate depășește suma TVA la livrările de pâine, produse de panificație, lapte și produse lactate, diferența se restituie din buget în limitele diferenței dintre cota-standard și cea redusă, înmulțită cu valoarea livrării ce se impozitează la cota redusă. TVA se restituie în modul stabilit de Guvern, într-un termen ce nu va depăși 45 de zile. Pentru contribuabilii care au depus dezacord împotriva actului de control, restituirea TVA se efectuează într-un termen ce nu va depăși 60 de zile de la data depunerii cererii de restituire.

75. Reieșind din conținutul normei expuse mai sus, se constată că acesta se aplică doar în cazul produselor lactate naturale ce nu conțin grăsimi străine pentru care cota TVA este stabilită de către legiuitor la o cota redusă de 8%.

76. Totodată, prin scrisoarea nr. 26-10/3-06/2723 din 06.03.2019 Serviciul Fiscal de Stat a comunicat că realizează controale fiscale conform planului de activitate stabilit, în mod prioritar, în baza identificării și analizei riscurilor de conformare a contribuabililor la prevederile legislației în vigoare. În cadrul controalelor fiscale planificate, Serviciul Fiscal de Stat verifică corectitudinea atribuirii pozițiilor tarifare la anumite categorii de mărfuri în scopul stabilirii cotei TVA la care acestea se referă, conform art. 96 din Codul fiscal.

77. Ulterior, prin scrisoarea nr. 26-05/3-63004 din 31.05.2021, Serviciul Fiscal de Stat a comunicat că în cadrul efectuării controalelor fiscale, verificarea atribuirii corecte a livrărilor impozitate cu TVA la cota redusă de 8%, conform prevederilor art. 96 lit. b) din Codul fiscal, inclusiv a produselor „produs de brânză”, „produs de smântână” și „produs de cașcaval”, se efectuează prin contrapunerea codurilor mărfurilor reflectate în documentele primare (facturi fiscale) cu cele indicate în certificatele de conformitate, emise de către ÎS „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare”, ce permite comercializarea produselor în cauză, cu aplicarea TVA la

cota redusă. Prin aceeași scrisoarea Serviciul Fiscal de Stat a menționat că, conform prevederilor din Hotărârea Guvernului nr. 158 din 07.03.2019 cu privire la aprobarea Cerințelor de calitate pentru lapte și produsele lactate, analiza și evaluarea calității și conformității produselor lactate, în scopul determinării și atribuirii corecte a codului mărfii, ține de competența Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor.

78. În această ordine de idei, se menționează faptul că în cadrul audierilor din data de 24.03.2022 (înregistrare audio-713_0997.MP3, minutul 37-38), reprezentantul Serviciului Fiscal de Stat a comunicat că, în cadrul controalelor fiscale prin care au fost verificate corectitudinea atribuirilor pozițiilor tarifare a livrărilor impozitate cu TVA la cota redusă de 8%, Serviciul Fiscal de Stat nefiind organul competent în atribuirea pozițiilor tarifare agenților economici, nu a pus la îndoială veridicitatea informațiilor conținute în scrisorile emise de către ÎS „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare”, prin care au fost atribuite poziții tarifare întreprinderilor SA „JLC”, SA „Incomlac”, SA „Fabrica de unt din Florești” și SA „Lactis” la produsele lactate ce conțin grăsimi străine.

79. În acest context, se conchide că Serviciul Fiscal de Stat, în cadrul controalelor fiscale prin care a verificat corectitudinea atribuirii pozițiilor tarifare la anumite categorii de mărfuri în scopul stabilirii cotei TVA, a fost în imposibilitate să-și exercite atribuțiile fiscale în modul corespunzător situației de fapt, în condițiile în care scrisorile emise de către ÎS „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare”, prin care au fost atribuite poziții tarifare întreprinderilor SA „JLC”, SA „Incomlac”, SA „Fabrica de unt din Florești” și SA „Lactis”, conțineau informații eronate, fapt ce le-a permis întreprinderilor plasarea pe piață a produselor lactate ce conțin grăsimi străine la cota redusă TVA de 8%.

80. Prin scrisoarea nr. APD-05/289-1777 din 12.11.2021, Consiliul Concurenței, în temeiul art. 59 al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012, a remis către: ÎS „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare”, SA „JLC”, SA „Fabrica de unt din Florești”, „Incomlac” SA, SA „Lactis”, Serviciul Fiscal de Stat și Asociației Naționale a Producătorilor de Lapte și Produse Lactate raportului de investigație în vederea acordării dreptului de a prezenta observații asupra raportului de investigație.

81. Astfel, ÎS „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare”, prin scrisoarea nr. 16-01/622 din 27.12.2021, SA „Fabrica de unt din Florești”, prin scrisoarea nr. 97 din 24.12.2021, SA „Incomlac”, prin scrisoarea nr. 14/R03-01 din 25.01.2022 și SA „JLC”, prin scrisoarea nr. 8 din 25.01.2022, au prezentat observații asupra

raportului de investigație. Observațiile date au fost luate parțial în considerare de către Consiliul Concurenței, iar acele observații care nu au fost acceptate sunt redate succint în cele ce urmează, cu comentariile de rigoare.

a) observațiile ÎS „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare”

82. Serviciile prestate privind atribuirea pozițiilor tarifare agenților economici sub forma unor înregistrări au avut un caracter de consultare.

82. Consiliul Concurenței consideră neîntemeiată această observație întrucât prin scrisoarea nr. 16-01/223 din 11.04.2019, ÎS „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” a informat Consiliul Concurenței că pozițiile tarifare au fost atribuite eronat întreprinderilor SA „Lactis”, SA „JLC” și SA „Fabrica de unt din Florești” (atribuirea eronată a pozițiilor tarifare le-a permis întreprinderilor plasarea pe piață a produselor lactate ce conțin grăsimi străine la cota redusă TVA de 8%) În pofida acestui fapt întreprinderea de la data confirmării nu a întreprins nicio măsură în vederea remedierii situației create anterior.

83. De asemenea, în cadrul investigației a fost constatat că în raport cu alte întreprinderi (de exemplu SRL „Lapmol”) ÎS „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” a stabilit poziții tarifare la produsele lactate ce conțin grăsimi străine în mod corect, produsele fiind comercializate la cota TVA de 20% în conformitate cu prevederile legale. Totodată, chiar dacă admitem că serviciile prestate de către ÎS „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” privind atribuirea pozițiilor tarifare agenților economici, au fost prestate cu caracter de consultare, se conchide că ÎS „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare”, la stabilirea pozițiilor tarifare pentru aceleași tipuri de produse lactate nu a aplicat în raport cu agenții economici o abordare unică, prin urmare, unii producători de produse lactate au plasat pe piață produse de brânză și smântână ce conțin grăsimi străine la cota redusă TVA de 8%, alții la cota standard TVA de 20%.

84. Totodată, atribuirea eronată de către ÎS „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” a pozițiilor tarifare, a avut ca efect imposibilitatea Serviciului Fiscal de Stat, în cadrul controalelor fiscale, să-și exercite atribuțiile fiscale în modul corespunzător situației de fapt, deoarece constatările cu privire la corectitudinea atribuirii pozițiilor tarifare de către SA „JLC”, SA „Incomlac”, SA „Fabrica de unt din Florești” și SA „Lactis” la produsele lactate ce conțin grăsimi străine la cota redusă TVA de 8%, au fost justificate și bazate ținându-se cont de scrisorile emise de către ÎS „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare”.

b) observațiile SA „Fabrica de unt din Florești”

85. *Potrivit capitolului 4 „Lapte și produse lactate”, pct. 4 litera b) din anexa Nomenclurii Combinată a mărfurilor, aprobate prin Legea nr. 275 din 29.11.2018, prezentul capitol nu cuprinde: (b) produsele obținute din lapte prin înlocuirea unuia sau mai multora dintre constituenții naturali ai acestuia (de exemplu grăsimi butirice) cu o altă substanță (de exemplu grăsimi oleice) (poziția 1901 sau 2106). Aceste prevederi nu erau stipulate în Nomenclatura Combinată a mărfurilor aprobată prin Hotărârea de Guvern nr. 1724 din 30.12.2002, utilizată la determinarea codurilor tarifare în anul 2013. În anul 2019 „Fabrica de unt din Florești” a trecut la cota 20% a taxei pe valoare adăugată, apoi a sistat producerea produselor nominalizate.*

86. Consiliul Concurenței precizează că SA „Fabrica de unt din Florești”, până în anul 2019, la fel era obligată să comercializeze produsele lactate ce conțin grăsimi străine la cota TVA de 20%, acest fapt rezultă din prevederile pct. 4 sbp. 26, pct. 36, 37, 40 și 41 din Reglementarea tehnică „Lapte și produse lactate”, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 611 din 05.07.2010.

87. De asemenea, se remarcă faptul că Nomenclatura Combinată a mărfurilor aprobată prin Hotărârea de Guvern nr. 1724 din 30.12.2002, prevedea stabilirea poziției tarifare 2106 pentru **preparate alimentare nedenumite și necuprinse în altă parte**. Din categoria acestor produse, poziția tarifară **2106 90 920** era stabilită pentru **produsele care nu conțineau grăsimi provenite din lapte**, zaharoză, izoglucoză, glucoză, amidon sau fecule, sau **conțin mai puțin de 1,5% grăsimi de lapte**, mai puțin de 5% zaharoză sau izoglucoză, mai puțin de 5% amidon, glucoză sau fecule și poziția tarifară **2106 10 800** (această poziție tarifară a fost atribuită de către ÎS „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” prin scrisoarea nr. 16-01/437 din 23.07.2015 întreprinderii SA „Lactis” pentru produsul de brânză proaspătă, cu adaos de grăsimi vegetale) pentru altele produse. Astfel, inclusiv Nomenclatura Combinată a mărfurilor aprobată prin Hotărârea de Guvern nr. 1724 din 30.12.2002, prevedea atribuirea poziției tarifare 2106 pentru produse lactate ce conțin grăsimi străine. Acest fapt denotă că SA „Fabrica de unt din Florești” anterior anului 2018 avea posibilitatea să stabilească pentru „produs de brânză” și „produs de smântână” pe bază de lapte cu adaos de substituent de grăsimi lactice, poziția tarifară 2106.

c) observațiile SA „Incomlac”

88. SA „Incomlac” a început să comercializeze produsele de brânză și smântână ce conțin grăsimi străine, la cota TVA de 20%, o dată cu intrarea în vigoare a Hotărârei nr. 158 din 07.03.2019 cu privire la aprobarea cerințelor de calitate cu privire la lapte și produse lactate, care prevede prin prisma pct. 10 că prezența grăsimilor străine în lapte și produsele lactate sunt interzise.

89. Cu referire la această observație Consiliul Concurenței menționează că până la intrarea în vigoare a Hotărârei nr. 158 din 07.03.2019 cu privire la aprobarea cerințelor de calitate cu privire la lapte și produse lactate, întreprinderea la fel era obligată să comercializeze produsele lactate ce conțin grăsimi străine la cota TVA de 20%, întrucât atât Reglementarea tehnică „Lapte și produse lactate”, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 611 din 05.07.2010 (pct. 4 sbp. 26, pct. 36, pct.37, pct. 40 și pct.41), cât și Cerințele de calitate pentru lapte și produsele lactate, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 158 din 07.03.2019 (pct.10) au interzis/interzic prezența grăsimilor străine în produsele lactate.

90. Astfel, potrivit Hotărârii Guvernului nr. 611 din 05.07.2010 (în vigoare până la 29.09.2019), brânza proaspătă și smântâna, cărora le puteau fi atribuite pozițiile tarifare 0401, 0402, 0403 sau 040610200, nu putea să conțină alt gen de grăsimi decât cele lactice, iar prezența grăsimilor străine în acele produse lactate erau interzise, prin urmare, produsele de brânză și produsele de smântână, care conțineau grăsimi străine, nu le puteau fi atribuite pozițiile tarifare 0401, 0402, 0403 sau 040610200, pentru ca ulterior producătorii să aibă posibilitatea de a le plasa pe piața internă spre comercializare la cota redusă TVA de 8%.

d) observațiile SA „JLC”

91. Sunt citate unele prevederi ale Reglementărilor tehnice „Lapte și produse lactate”, aprobate Hotărârea Guvernului nr. 611 din 05.07.2010, cărora ulterior li se dă o interpretare arbitrară. Autorii „raportului de investigație” apelează în sprijinul poziției sale doar la acele pasaje din Reglementări, care vin în sprijinul acuzațiilor aduse (receptura unor produse), iar ca consecință se ajunge la o concluzie absolut neîntemeiată potrivit căreia pînă la 29.09.2019 produsele calificate la pozițiile 0403 și 0406 „nu puteau conține grăsimi străine”.

92. Consiliul Concurenței precizează că observația dată este una declarativă, deoarece SA „JLC” nu a adus argumente contrarii, care ar proba faptul că prevederile Reglementărilor tehnice „Lapte și produse lactate”, aprobate prin

Hotărârea Guvernului nr. 611 din 05.07.2010, permiteau prezența grăsimilor străine în lapte și produse lactate.

93. *Afirmația cu privire la „Atribuirea de către ÎS „Institutul Național de Standardizare și Metrologie” pentru produsul de smântână și produsul de brânză a codurilor 040390690 și 040610200 corespunzător a fost făcută eronat” este o declarativă pe motiv că în materialele cauzei nu există o probă contrară.*

94. Consiliul Concurenței consideră neîntemeiată această observație, întrucât afirmația expusă supra are un suport probatoriu fiind argumentată și bazată pe următoarele circumstanțe de drept și de fapt expuse în prezenta decizie, după cum urmează.

- i.** Pct. pct. 10 din Cerințele de calitate pentru lapte și produsele lactate, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 158 din 07.03.2019 și pct. 4 sbp. 26, 36, 37, 40 și 41 din Reglementarea tehnică „Lapte și produse lactate”, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 611 din 05.07.2010.
- ii.** Achiziția de control realizată la data de 14.02.2019, la unul dintre magazinele SRL „Fourchette-M” din mun. Chișinău, care a eliberat cecul fiscal nr. 0136 din 14.02.2019, precum și la unul din magazinele SRL „47-parallel”, care a eliberat factura fiscală din 15.01.2019 și cecul fiscal nr. 0811228 din 15.01.2019, fapt ce a demonstrat că unele produse de brânză și produse de smântână au fost comercializate pe piață, la cota redusă TVA de 8%.
- iii.** Scrisoarea nr. 16-01/223 din 11.04.2019 prin care ÎS „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” a confirmat că aceste poziții tarifare au fost atribuite eronat.

95. Astfel, constatarea din raportul de investigație cu privire la atribuirea eronată de către ÎS „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” a pozițiilor tarifare la produsele lactate ce conțin grăsimi străine s-a bazat atât pe prevederile legale, cât și pe opinia ÎS „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” prin care a fost recunoscută atribuirea eronată (scrisoarea nr. 16-041/223 din 11.04.2019).

96. *Pe de o parte ÎS „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” comunică că „codurile sunt atribuite eronat”, iar pe de altă parte comunică „nu deține serviciu de atribuire a codurilor”. Astfel, în circumstanțele în care ÎS „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” nu dispune de serviciu de atribuire a codurilor la momentul perfectării răspunsului, cum poate fi explicată recunoașterea acestora ca fiind eronată.*

97. Referitor la această observație Consiliul Concurenței precizează că poziția „Centrului de Metrologie Aplicată și Certificare” ÎS cu privire la faptul că „codurile sunt atribuite eronat” este una pertinentă și concludentă, deoarece însăși autorul atribuirii pozițiilor tarifare a recunoscut faptul atribuirii eronate a acestora. În acest sens, Consiliul Concurenței menționează că scrisorile ÎS „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” nr. 16-2.1/10.1-602 din 01.12.2011 adresată SA „JLC”, nr. 16.01/318 din 10.10.2013 adresată SA „Lactis”, nr. 16.01/402 din 27.11.2013 și nr. 16.01/366 din 08.11.2013 adresate SA „Fabrica de unt din Florești” privind atribuirea pozițiilor tarifare **040390690** și **040610200** produselor de smântână și produselor de brânză cu grăsimi străine, au servit drept temei pentru plasarea pe piață a acestora la cota redusă TVA de 8%.

98. *Constatarea din raportul de investigație referitor la crearea de condiții discriminatorii de activitate pentru întreprinderile care nu folosesc grăsimi străine la fabricarea produselor lactate în urma plasării pe piață a produselor lactate ce conțin grăsimi străine la cota redusă TVA de 8%, este una denaturată și care constituie nu altceva decât o opinie subiectivă a grupului de investigație.*

99. Consiliul Concurenței menționează că argumentele în sensul observației date au fost prezentate în cadrul prezentei decizii.

100. *Constatarea din raportul de investigație referitor la crearea de condiții discriminatorii de activitate pentru ceilalți producători de produse de brânză și produse de smântână cu conținut de grăsimi străine este una declarativă și neprobată.*

101. Consiliul Concurenței specifică că argumentele în sensul observației date au fost prezentate în cadrul prezentei decizii.

102. *Între SA „Lactis” și SA „Inlac” a avut loc doar transferul producerii produselor de brânză proaspătă cu adaos de grăsimi vegetale, fără renunțare la produs.*

103. Referitor la această observație Consiliul Concurenței precizează următoarele. „Lactis” SA a obținut în anul 2015 (scrisoarea ÎS „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” nr. 16-01/437 din 23.07.2015) poziția tarifară pentru produsul de brânză proaspătă cu adaos de grăsimi vegetale, însă acest produs nu au fost plasate pe piață. (scrisoarea SA „Lactis” nr. 55 din 05.04.2019). Plasarea acestuia a avut loc prin intermediu întreprinderii SA „Inlac” începând cu luna ianuarie anul 2019 (scrisoarea SA „Inlac” nr. 35 din 29.05.2019).

104. În aceeași ordine de idei, se constată faptul că SA „JLC” (scrisoarea nr. 226 din 27.09.2021) și SA „Incomlac” (scrisoarea nr. 211/R03-01 din 28.09.2021) din anul 2019 au început să plaseze pe piață produse lactate ce conțin grăsimi străine la cota standard TVA de 20%, iar SA „Fabrica de unt din Florești” (scrisoarea nr. 97 din 04.04.2019 și scrisoarea nr. 60 din 27.09.2021) a comercializat produse de brânză și produse de smântână ce conțin grăsimi străine la cota redusă TVA de 8% până în anul 2018, însă începând cu anul 2019 producerea acestor produse a fost sistată. Prin urmare, se constată că SA „JLC”, SA „Incomlac” și SA „Inlac” au început în aceeași perioadă să plaseze pe piață produse lactate ce conțin grăsimi străine la cota standard TVA de 20%.

105. Astfel, renunțarea plasării pe piață de către SA „Lactis” a produsului de brânză cu adaos de grăsimi vegetale impozitate la cota standard TVA de 20%, în urma obținerii poziției tarifare de la ÎS „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” prin scrisoarea nr. 16-01/437 din 23.07.2015, se datorează faptului că acest produs nu era competitiv în raport cu produsele de aceeași natură plasate pe piață de către SA „Incomlac” și SA „JLC” la cota redusă TVA de 8%, până în anul 2019.

106. Plasarea de către SA „Inlac” pe piață a produsului de brânză cu adaos de grăsimi vegetale impozitate la cota standard TVA de 20%, peste aproximativ 3 ani și 5 luni, începând cu luna ianuarie 2019, se explică prin faptul că atât SA „JLC”, cât și SA „Incomlac”, au început în aceeași perioadă (din anul 2019) să comercializeze același gen de produse (produs de brânză) pe piață, la cota standard TVA de 20%, fapt ce denotă că în circumstanțele date, agenții economici erau puși în condiții egale, neexistând în acest sens, niciun avantaj concurențial (avantaj concurențial deținut până în anul 2019 de către SA „JLC” și SA „Incomlac” în raport cu grupul de întreprinderi SA „Lactis” și SA „Inlac”, precum și cu alți agenți economici, la comercializarea produselor de brânză cu grăsimi străine).

107. *Investigația dată a fost inițiată, dirijată și efectuată în interesele „Lapmol” SA.*

108. Referitor la această observație se precizează următoarele. Consiliul Concurenței a demarat investigația din oficiu având la bază materialele acumulate la ședința din 19.02.2019, organizată la sediul Consiliului Concurenței cu participarea directorului executiv al „Asociației Naționale a Producătorilor de Lapte și Produse Lactate „Lapte”, în cadrul căreia s-a discutat problema plasării pe piață a produselor lactate ce conțin grăsimi străine sub denumirea de „produs de brânză” și „produs de smântână”, la cota redusă TVA de 8%.

109. Totodată, materialele prezentate la ședința din 19.02.2019, de către „Asociația Națională a Producătorilor de Lapte și Produse Lactate „Lapte” au fost anexate la dosarul administrativ, la care întreprinderea SA „JLC” a avut acces, prin intermediu procedurii privind accesul la dosarul administrativ, în temeiul art. 60 din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012.

110. Prin urmare, se constată că afirmația SA „JLC” precum că investigația dată a fost inițiată, dirijată și efectuată în interesele SA „Lapmol” este una neîntemeiată și nefondată.

111. În aceeași ordine de idei, la data de 24.03.2022, în temeiul art. 64 alin. (1) din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012, în contextul solicitării parvenite de la „JLC” SA, la sediul Consiliului Concurenței a avut loc ședința de audieri. La audieri au participat reprezentanții întreprinderilor: ÎS „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare”, SA „JLC”, SA „Fabrica de unt din Florești”, SA „Incomlac”, SA „Lactis”, Serviciul Fiscal de Stat. În cadrul ședinței de audieri reprezentanții întreprinderilor și-au menținut observațiile expuse pe marginea raportului de investigație.

IV. Calificarea legală a acțiunilor constatate conform prevederilor Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012

112. Analizând acțiunile descrise mai sus, Consiliul Concurenței reține următoarele.

113. Reieșind din prevederile Hotărârii Guvernului nr. 13 din 17.01.2008 cu privire la unele măsuri ce țin de organizarea activităților din domeniul infrastructurii calității, începând cu 17.01.2008 și până la momentul când Institutul Național de Metrologie și Institutul de Standardizare au fost create și au devenit funcționale, ÎS „Institutul Național de Standardizare și Metrologie” a fost împuternicit să realizeze, în regim de putere publică, atribuțiile prevăzute de lege a acestor instituții. Prin urmare, în acest interval de timp, ÎS „Institutul Național de Standardizare și Metrologie” poate fi tratată ca persoană asimilată autorității publice, conform prevederilor art. 2 din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012.

114. Succesor de drepturi a ÎS „Institutul Național de Standardizare și Metrologie” este ÎS „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare”, întreprindere creată în anul 2013 în urma reorganizării prin contopire a ÎS „Institutul Național de Standardizare și Metrologie”, ÎS „Centrul de Standardizare și Metrologie din Bălți” și ÎS „Centrul

de Standardizare și Metrologie din Ceadâr-Lunga”, în conformitate cu prevederile pct. 3 din Hotărârea Guvernului nr. 996 din 27.12.2012.

115. Articolul 96 din Codul fiscal nr. 1163 din 24.04.1997 stabilește cota redusă TVA de 8% la laptele și produsele lactate (0401, 0402, 0403, 0405, 040610200), livrate pe teritoriul Republicii Moldova.

116. În conformitate cu pct. 10 din Cerințele de calitate pentru lapte și produsele lactate, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 158 din 07.03.2019, în vigoare din 29.09.2019, *prezența grăsimilor străine în lapte și în produsele lactate sunt interzise*. Potrivit pct. 3, *sub incidența prezentelor Cerințe cad grupele de produse cu următoarele poziții tarifare, conform Nomenclurii combinate a mărfurilor, aprobate prin Legea nr. 172/2014: 0401, 0402, 0403, 0404, 0405 și 0406*.

117. Potrivit prevederilor pct. 4 smp. 26, 36, 37, 40 și 41 din Reglementarea tehnică „Lapte și produse lactate”, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 611 din 05.07.2010, valabilă până la data de 29.09.2019, brânza proaspătă și smântâna, cărora le pot fi atribuite pozițiile tarifare 0401, 0402, 0403 sau 040610200, nu pot să conțină alt gen de grăsimi decât cele lactice. Prin urmare, produsele de brânză și produsele de smântână, care conțin grăsimi străine (altele decât cele lactice), nu pot fi atribuite la pozițiile tarifare 0401, 0402, 0403 sau 040610200.

118. Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor a constatat că, în conformitate cu Legea nr. 172 din 25.07.2014 privind aprobarea Nomenclurii combinate a mărfurilor, pozițiile tarifare **0401, 0402, 0403, 0404, 0405 și 0406** nu pot fi atribuite pentru produsele lactate ce conțin grăsimi străine, deoarece pct. 10 din Hotărârea de Guvern nr. 158 din 07.03.2019, prevede expres faptul că prezența grăsimilor străine în lapte și produse lactate sunt interzise.

119. ÎS „Institutul Național de Standardizare și Metrologie”, prin scrisoarea nr. 16-2.1/10.1-602 din 01.12.2011 adresată SA „JLC”, scrisoarea nr. 16.01/318 din 10.10.2013 adresată SA „Lactis”, scrisoarea nr. 16.01/402 din 27.11.2013 și scrisoarea nr. 16.01/366 din 08.11.2013 adresate SA „Fabrica de unt din Florești”, a atribuit pozițiile tarifare **0403 90 690** și **0406 10 200** neîntemeiat și eronat produselor de smântână și produselor de brânză proaspătă, întrucât aceste produse conțin grăsimi străine, care nu erau permise potrivit prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 611 din 05.07.2010 cu privire la aprobarea Reglementării tehnice „Lapte și produse lactate”. Prin scrisoarea nr. 16-01/223 din 11.04.2019, ÎS „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” a confirmat că aceste poziții

tarifare au fost atribuite eronat, însă de la data confirmării din partea acestora nu a intervenit nici o reacție.

120. Având la bază scrisorile ÎS „Institutul Național de Standardizare și Metrologie” (nr. 16-2.1/10.1-602 din 01.12.2011 adresată SA „JLC”, nr. 16.01/318 din 10.10.2013 adresată SA „Lactis”, nr. 16.01/402 din 27.11.2013 și nr. 16.01/366 din 08.11.2013 adresate SA „Fabrica de unt din Florești”), s-a constatat că au fost acordate privilegiile neprevăzute de lege pentru activitatea întreprinderilor SA „JLC”, SA „Incomlac”, SA „Lactis” și SA „Fabrica de unt din Florești”. Privilegiile date au permis celor 4 întreprinderi plasarea pe piață a produselor de brânză și de smântână cu conținut de grăsimi străine la cota redusă TVA de 8% pe o perioadă îndelungată de timp, de până la cca 8 ani. Acest fapt a avut ca efect crearea de condiții discriminatorii de activitate pentru întreprinderile care produc produse lactate în condiții similare și întreprinderile care produc produse lactate care conțin numai grăsimi lactice.

121. În consecință, prin atribuirea eronată și neprevăzută de lege a pozițiilor tarifare **040390690** și **040610200** produselor de smântână și produselor de brânză cu grăsimi străine, prin scrisoarea nr. 16-2.1/10.1-602 din 01.12.2011 adresată SA „JLC”, scrisoarea nr. 16.01/318 din 10.10.2013 adresată SA „Lactis”, scrisoarea nr. 16.01/402 din 27.11.2013 și scrisoarea nr. 16.01/366 din 08.11.2013 adresate SA „Fabrica de unt din Florești”, ÎS „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare”, ca succesor de drepturi a ÎS „Institutul Național de Standardizare și Metrologie”, a acordat privilegiile neprevăzute de lege pentru activitatea întreprinderilor: SA „JLC” și SA „Incomlac”, în perioada 01.12.2011 - 2019, SA „Lactis”, în perioada anilor 2015 - 2019 și SA „Fabrica de unt din Florești”, în perioada 08.11.2013 – 2018 și, prin urmare, a încălcat prevederile art. 12 alin. (1) lit. b) din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012, care prevede expres faptul că sunt interzise orice acțiuni sau inacțiuni ale autorităților și instituțiilor administrației publice centrale sau locale care restrâng, împiedică sau denaturează concurența, prin stabilirea de condiții discriminatorii sau acordarea de privilegii pentru activitatea întreprinderilor, în cazul în care acestea nu sunt prevăzute de lege.

122. Încălcarea prevederilor art. 12 alin. (1) lit. b) din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012, de către ÎS „Institutul Național de Standardizare și Metrologie”, manifestată prin acordarea privilegiilor neprevăzute de lege pentru activitatea întreprinderilor SA „JLC”, SA „Incomlac”, SA „Lactis” și SA „Fabrica de unt din Florești”, a durat circa cca 8 ani, în perioada cuprinsă între 01.12.2011 - 2019. Astfel, începând cu anul 2019, fapta dată a fost consumată, întrucât întreprinderile

vizate au început din această perioadă, să plaseze pe piață, în conformitate cu prevederile legale, produsele lactate ce conțin grăsimi străine la cota standard TVA de 20%.

123. În conformitate cu art. 12 alin. (3) din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012, faptele autorităților și instituțiilor administrației publice realizate contrar prevederilor alin. (1) constituie încălcări ale prezentei legi.

Reieșind din constatările expuse mai sus, în temeiul, art. 41 alin. (1) lit. h) și art. 65 alin. (1) lit. b) al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012, Plenul Consiliului Concurenței

DECIDE:

1. A constata încălcarea prevederilor art. 12 alin. (1) lit. b) din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012 de către ÎS „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare”, ca succesori de drepturi a ÎS „Institutul Național de Standardizare și Metrologie”, prin acordarea privilegiului neprevăzut de lege, manifestat prin atribuirea eronată a pozițiilor tarifare pentru produsele lactate ce conțin grăsimi străine pentru activitatea întreprinderilor SA „JLC” (scrisoarea nr. 16-2.1/10.1-602 din 01.12.2011), SA „Incomlac” (scrisoarea nr. 16-2.1/10.1-602 din 01.12.2011), SA „Lactis” (scrisoarea nr. 16.01/318 din 10.10.2013) și SA „Fabrica de unt din Florești” (scrisorile nr. 16.01/402 din 27.11.2013 și nr. 16.01/366 din 08.11.2013).
2. A informa Serviciul Fiscal de Stat despre constatările din prezenta decizie.
3. Decizia poate fi contestată, în termen de 30 de zile calendaristice de la primirea acesteia, la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, specializat în materie de contencios administrativ (mun. Chișinău, str. Kiev, nr. 3).
4. Decizia intră în vigoare la data adoptării și va fi adusă la cunoștința părților.

Alexei GHERȚESCU
Președinte